

сж едны-ты и сжицы-ты, нъ тыи у различни растенія бывать не въ еднаквѣ мѣрѣ, на пр. на нѣкон растенія трѣбува фосфоръ повече, на нѣкон пакъ азотъ повече, на едны повече жупель (кюкюрдъ), на другы повече калий. Така сжицо и земли-ты не сж еднаквы, у едны има повече варь, а фосфоръ никакъ нѣма, у другы има повече хлоръ, а пакъ нѣма нѣкое отъ другы-ты начяла, или всичкы другы вкупъ нѣма. При това не е все едно въ какъвто было образъ да ся придаде това, что-то нѣма у земли-тѣ. На пр. като знае чловѣкъ, че на едно растеніе за да расте трѣбува вѣгленъ, фосфоръ, кремнева киселина, кали жупель и пр., да земляше да струпа на купъ вѣглища, стѣкло, кости, варь и друго такъво, па въ срѣдѣ-тѣ имъ да посѣяше едно зръно, или да посадыше нѣкое растеніе, то ще ли да поникне зръно-то, ще ли порасте растеніе-то? — Никого. На растеніе-то наистинѣ трѣбувать всичкы тыя вещества за да расте и вирѣе, нъ то не може да ты поше такыва, каквы-то ся намирать у вѣглища-та, у стѣкло-то, у кости-ты у жупела и пр. Растеніе-то не може нато да смеле и протури не сгоднѣ-тѣ хранѣ, нито да ѣ изверли, както го правять животны-ты; то попила хранителны-ты частицы съ тѣнky-ты жилици на корени-ти си и съ ситны-ты шюпицы (поры) на листа-та си; за това храна за растеніе-то може да бѣде само капливо (водяво) или въздухообразно вещество.

Орна-та прѣсть отъ естество-то си дръжи у себе много или малко такыва съставы, потрѣбны на растеніе-то за да расте. Нъ съ всякъ жьтвѣ ные отнимамы отъ земли-тѣ нѣколко отъ тыя вещества, кои-то трѣбува да и поврьнемъ, ако искамы и пакъ да ни роди тя.

Хранителны-ты частицы, что сж отняты съ жьтвѣ-тѣ, можть искусвенно да ся намѣстять и дори да ся умножять въ земли-тѣ; това става съ *тореніе*, за кое-то остая другъ нѣтъ да прикажемъ по-надлъго.

КАКЪ ДА СИ ПОДВИГНЕМЪ И ПОДОБРИМЪ ДОБЫТЪКА.

Добытъкъ-тъ ни дава хранѣ, облѣкло, а нѣкой ни и работи; така овца-та и коза-та ни давать млѣко, масло, си-